

2 0 0 0 2538

ผลของการส่งเสริมญาติให้มีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยสูงอายุ
ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ต่อการฟื้นสภาพของผู้ป่วยและความพึงพอใจ
ของญาติต่อการพยาบาล

EFFECTS OF FAMILY PARTICIPATION IN CARING OF THE
HOSPITALIZED ELDERLY PATIENTS ON PATIENTS'
RECOVERY AND FAMILY SATISFACTION WITH NURSING CARE

ฉบับนี้เป็นการ
จาก
"สิทธิการศึกษาค้นคว้า" ของ
ทัศนีย์ อานันตพันธ์วงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2538

ISBN 974-588-120-1

สงวนลิขสิทธิ์

๗

๗3๕๗

๒๕๓๘

Copyright by Mahidol University

36064

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลของการส่งเสริมญาติให้มีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลต่อการฟื้นฟูสภาพของผู้ป่วยและความพึงพอใจของญาติต่อการพยาบาล

ผู้วิจัย ทศนีย์ อันทันตพันธุ์พงศ์

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (พยาบาลศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ประคอง อินทรสมบัติ ค.บ. (พยาบาล), ค.ม. (การบริหารการพยาบาล)

พรพรรณ นุชวิริยะ วท.บ. (พยาบาล), วท.ม. (อายุรศาสตร์เขตร้อน),

Dip Applied Nutrition

วันที่สำเร็จการศึกษา 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2538

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง เพื่อศึกษา ผลของการส่งเสริมญาติให้มีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ต่อการฟื้นฟูสภาพของผู้ป่วยและความพึงพอใจของญาติต่อการพยาบาล โดยใช้ทฤษฎีของ โอเร็มทั้งทฤษฎีการดูแลตนเอง ทฤษฎีความพร้อมในการดูแลตนเองและทฤษฎีระบบการพยาบาลเป็นแนวทางในการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นญาติและผู้ดูแลผู้ป่วยสูงอายุที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยสามัญหญิงจำนวน 2 หอ ของแผนกอายุรกรรม โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ระหว่างเดือน กันยายน 2535 ถึงเดือนมีนาคม 2536 จำนวน 60 คู่ กลุ่มตัวอย่างถูกเลือกแบบเจาะจงคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด จับสลากแบ่งหอผู้ป่วยเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง เก็บข้อมูลกลุ่มละ 15 คู่แล้วจึงสลับกลุ่ม โดยให้หอผู้ป่วยที่เคยเป็นกลุ่มควบคุมเปลี่ยนเป็นกลุ่มทดลอง ส่วนหอผู้ป่วยที่เคยเป็นกลุ่มทดลองเปลี่ยนเป็นกลุ่มควบคุม เก็บข้อมูลจนครบตามจำนวนที่ต้องการกลุ่มละ 30 คู่ โดยกลุ่มควบคุมจะได้รับการพยาบาลตามปกติส่วนกลุ่มทดลองได้รับการพยาบาลตามปกติร่วมกับการส่งเสริมญาติให้มีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยจากผู้วิจัย ตามคู่มือการส่งเสริมญาติให้มีส่วนร่วมในการดูแล ส่วนผู้ช่วยวิจัยจะวัดความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของผู้ป่วยสูงอายุตามแบบวัดที่ผู้วิจัยแปลเป็นภาษาไทยจากแบบวัดความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยตนเองของแคทส์ และวัดสภาพจิตของผู้ป่วย ตามแบบวัดสภาพจิตที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบวัดสภาพจิตของ โฟลส เตน โดยเครื่องมือทั้งสองนี้จะวัดในผู้ป่วยสองกลุ่มทั้งก่อนและหลังการทดลอง ตลอดจนวัดความพึงพอใจของญาติต่อการพยาบาลในวันที่จำหน่ายผู้ป่วยตามแบบวัดความพึงพอใจของผู้ป่วย ของ ลา โมนิกา ซึ่ง

พิกุล วิทยาเงือก แปลเป็นภาษาไทยและผู้วิจัยตัดแปลงสำนวนภาษาให้เหมาะสมที่จะนำมาใช้ตามญาติ
 ผลการศึกษา พบว่า ผู้ป่วยกลุ่มทดลองมีการฟื้นฟูสภาพด้านสภาพจิตดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่าง
 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การฟื้นฟูสภาพด้านความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน
 การเกิดภาวะแทรกซ้อนและจำนวนวันในการอยู่โรงพยาบาลของผู้ป่วยสูงอายุทั้งสองกลุ่ม ไม่มีความ
 แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ญาติกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจต่อการพยาบาลมากกว่า
 กลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยนี้สนับสนุนความตรงของทฤษฎีการดูแลตนเอง ที่อธิบายถึงความสามารถในการ
 ดูแลสมาชิกผู้พึ่งพาว่าสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ ตลอดจนมีส่วนส่งเสริมความอยู่รอด สุขภาพและ
 สวัสดิภาพของสมาชิกที่อยู่ในความรับผิดชอบ สนับสนุนทฤษฎีระบบการพยาบาลที่อธิบายถึงพยาบาล
 ใช้ความสามารถทางการพยาบาลออกแบบวิธีการพยาบาลที่เหมาะสมกับหน่วยรับบริการ โดยนำระบบ
 ครอบครัวยของผู้ป่วยให้มีส่วนร่วมในการดูแลเพื่อลดหย่อนความพรัองในการดูแลตนเองของผู้ป่วยสูงอายุ
 และให้การพยาบาลโดยใช้ระบบสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคล สร้างความพึงพอใจต่อผู้รับบริการ

Thesis Title **Effects of Family Participation in Caring of the Hospitalized Elderly Patients on Patients' Recovery and Family Satisfaction with Nursing Care**

Name **Tussanee Arnantapunpong**

Degree **Master of Science (Nursing)**

Thesis Supervisory Committee

Prakong Intarasombat, B.Ed., M.Ed.

Panwadee Putwatana, B.Sc., M.S. (Trop. Med.),

Dip Applied Nutrition

Date of Graduation **17 May B.E. 2538 (1995)**

Abstract

The purpose of this quasi-experimental research was to test the effects of family participation in caring of the hospitalized elderly patients on patients' recovery and family satisfaction with nursing care. Orem's general nursing theory was used to guide the study. The purposive samples consisted of sixty pairs of relatives and female elderly patients who admitted in two general medical wards in the Department of Medicine of Chulalongkorn hospital during September 1992 to March 1993. The first 15 patients were assigned into the experimental group and the other 15 patients who were hospitalization later were assigned into the control group, and then this pattern was rotated. Subjects in both groups received routine nursing care, but the subjects in experimental group received care from family participation in addition. For each patient, functional status and mental status were evaluated before and after the experimental period by using Katz's index of independence in activities of daily living and Folstein's mini-mental state examination

respectively. Family satisfaction was measured by La Monica's patient satisfaction scale which was modified by the researcher.

The results of the study revealed significant statistical difference ($p < .05$) between the experimental and the control groups in mental status but no significant statistical difference ($p > .05$) in functional status which consisted of activity of daily living, complication and duration of hospitalization. For the family satisfaction, there was significant statistical difference ($p < .01$) between the experimental and the control groups.

The findings support Orem's self-care theory which explains that the dependent care agent can learn and apply knowledge enables to promote well being to the patients. The findings also support Orem's theory of nursing system which explains that the appropriate designed nursing care model using family participation and interpersonal relationship can bring more satisfaction with nursing care.